

Україну як вигідного та надійного партнера, що має суттєвий науково-технічний потенціал і володіє розвинутим ядерним промисловим циклом.

Взаємовідносини між Україною та МАГАТЕ є важливим елементом міжнародної співпраці в галузі ядерної безпеки та сприяють забезпеченню стабільності та безпеки ядерного матеріалу та технологій у регіоні та в світі

У сучасних умовах Україна співпрацює з МАГАТЕ для забезпечення безпеки своїх ядерних об'єктів та захисту від потенційних загроз внаслідок військового конфлікту.

Перелік використаних джерел:

1. Бредіхіна Г. МАГАТЕ розширює свою місію в Україні для недопущення ядерних катастроф 16.01.2023. URL: <https://www.unian.ua/economics/energetics/magate-v-ukrajini-agentstvo-rozshiryuye-misiyu-na-vsi-ukrajinski-aes-12110934.html>

2. МАГАТЕ з початку війни надало українським АЕС обладнання на 8,5 мільйона євро. Українська правда. 05.03.2024. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2024/03/5/710740/>

3. Україна – МАГАТЕ. URL: <https://vienna.mfa.gov.ua/ustanovi-oon-u-vidni/2717-ukraine-iaea>

4. У МАГАТЕ схвалили резолюцію про термінове повернення ЗАЕС під повний контроль України. Юридична газета online. 11.04. 2024. URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/u-magate-shvalili-rezolyuciyu-pro-terminove-povernennya-zaes-pid-povniy-kontrol-ukrayini.html>

Юля Олійник

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК МНК

Складний зв'язок між збройними конфліктами та економічною траєкторією мультинаціональних корпорацій (МНК) є багатограним явищем, яке створює як виклики, так і можливості. Війна, як руйнівна сила, може змінити ринковий ландшафт, змінити ланцюги поставок і змінити глобальну економічну рівновагу. Взаємодія між військовими діями та глобальним бізнесом є темою практичного значення. Транснаціональні корпорації, що діють через численні національні кордони, особливо чутливі до збоїв і можливостей, створених збройними конфліктами. Розуміння цих впливів має вирішальне значення для корпоративної стратегії та міжнародної економічної політики.

Війна має безпосередній вплив на розвиток МНК. Зокрема:

1. **Порушення ланцюгів поставок:** війна часто порушує процес транспортування та виробництва, впливаючи на надійність ланцюгів постачання МНК.

2. Ринкова невизначеність: конфлікти призводять до нестабільності ринку, впливаючи на інвестиційні та цінові стратегії МНК.

3. Операційні витрати: збільшення страхових премій і витрат на безпеку в зонах бойових дій безпосередньо впливає на фінансовий результат МНК [1].

З метою уникнення або ж зниження ризиків МНК часто застосовують стратегічні відповіді на військові виклики:

1. Диверсифікація: МНК часто диверсифікують свої ринки та ланцюжки поставок, щоб зменшити ризики, пов'язані з конфліктами.

2. Інновації в управлінні ризиками: зони бойових дій вимагають інноваційних підходів до оцінки та управління ризиками.

3. Корпоративна дипломатія: ТНК залучаються до високого рівня дипломатії, щоб орієнтуватися в політичних складнощах у постраждалих від війни регіонах [2].

Однак, при правильному функціонуванні мультинаціональні корпорації отримують і можливості для свого розвитку:

1. Відкриття ринків: війни можуть призвести до відкриття ринків і ресурсів, на яких спритні МНК можуть скористатися.

2. Стратегічне партнерство: конфлікти іноді сприяють створенню унікальних партнерств, зокрема з урядами та іншими корпораціями [3].

Дослідження впливу війни на економічний розвиток мультинаціональних корпорацій розкриває складну мережу проблем і адаптацій. Хоч війна і створює значні ризики, включаючи порушення ланцюга поставок, нестабільність ринку та збільшення операційних витрат, вона також відкриває нові шляхи для стратегічного зростання та розвитку для МНК. Корпорації часто адаптуються, диверсифікуючи свої ринки, впроваджуючи інновації в стратегії управління ризиками та використовуючи нові форми дипломатії та переговорів.

Перелік використаних джерел:

1. Geopolitical Risks and the International Business Environment: Challenges for Transnational Corporations and their Global Supply-Chain. *Journal of Political Risk*, Vol. 4, No. 6, June 2016. URL: <https://www.jpolorisk.com/geopolitical-risks-and-the-international-business-environment-challenges-for-transnational-corporations-and-their-global-supply-chain/>

2. Impact of war in Ukraine on annual reports of European listed companies. 2023. URL: <https://mab-online.nl/article/112912/3>. Companies Are Feeling the Business Impact of Conflict in the Middle East. 2024. URL: <https://www.investopedia.com/companies-are-feeling-the-business-impact-of-conflict-in-the-middle-east-8567767>

3. Responsible business conduct implications of Russia's invasion of Ukraine. 2023. URL: <https://www.oecd.org/ukraine-hub/policy-responses/responsible-business-conduct-implications-of-russia-s-invasion-of-ukraine-f222a4d1/>